

На основу члана 57. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник БиХ“, број: 13/24) и члана 7. Правилника о провођењу закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник БиХ“, број: 8/26), Финансијско-обавјештајно одјељење Државне агенције за истраге и заштиту, у сарадњи са надлежним надзорним органима из члана 93. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, доноси

Листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција, односно средстава и клијената у вези са којима постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности или финансирање ширења оружја за масовно уништење који се односе **на друштво за осигурање које има дозволу за обављање послова животног осигурања и посреднике и заступнике у осигурању који се баве дјелатношћу посредовања, односно заступања у осигурању при закључивању уговора о животном осигурању и другим осигурањима повезаним са улагањем, са изузетком заступника у осигурању који се баве дјелатношћу заступања у животном осигурању у име и за рачун друштва за осигурање**

1) Општи индикатори

- a) Клијент тражи или улази у пословне односе који за ту врсту клијента нису економски оправдани;
- b) Клијент често мијења адресу пребивалишта (физичко лице) и/или адресу сједишта правног лица;
- c) Клијент употребљава друге врсте поштанских адреса умјесто своје адресе, што није уобичајено за наведено мјесто или подручје;
- d) Клијент почиње обављати честе новчане трансакције великих износа, што је неуобичајено у односу на претходне трансакције;
- e) Клијент обавља новчане трансакције конзистентно заокружених износа (нпр. 20.000,00 КМ, 15.000,00 КМ, 9.900,00 КМ) или у износима нешто испод законског лимита од 30.000,00 КМ или више повезаних трансакција у мањим износима;
- f) Клијент стално обавља новчане трансакције које су мало испод прага износа за који постоји обавеза идентификације, односно пријављивања;
- g) Клијент без јасног разлога бира тачно одређеног обвезника или пословницу обвезника за обављање своје трансакције;
- h) Клијент који достави лажне или варљиве информације обвезницима или одбије без увјерљивог разлога да достави информације и документе који су потребни и који се рутински достављају, а у вези су са релевантном пословном активношћу;
- i) Клијент долази у присуству лица или више њих која га прате или проматрају;
- j) Клијент је био предмет гоњења за кривична дјела чијим се извршењем може стећи имовинска корист;
- k) Клијент показује велику упућеност у Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности (у даљем тексту: Закон) и испитује обвезника о ригидности њихових процедура за провођење Закона;

- l) Клијент обавља дјелатност која се сматра високоризичном у складу са Процјеном ризика од прања новца и финансирања терористичких активности;
 - m) Клијент чија је структура таква да је тешко утврдити стварног власника или лице које има контролни удио (клијент који користи трећа лица, фондације, трастове или слична лица страног права, добротворне и непрофитне невладине организације);
 - n) Клијент или стварни власник је политички експонирано лице (ПЕП) у смислу Закона;
 - o) Клијент је под истрагом због кривичног дјела прања новца или финансирања тероризма или финансирања ширења оружја за масовно уништење;
 - p) Клијент, власник правног лица, овлаштено лице или запослени код клијента не зна, одбија да пружи или даје недовољно увјерљиве податке о природи пословања тог клијента и идентитету стварног власника, посебно ако је у питању комплексна власничка структура или честе промјене у власничкој и управљачкој структури без јасног основа;
 - q) Клијент располаже опсежном имовином (пловила, луксузни аутомобили, апартмани за становање и резиденције) која не спада у уобичајене оквире пословања друштва односно струке;
 - r) Клијент („познат и угледан“) тражи повлаштења приликом обављања трансакције.
- 2) **Листа индикатора који се односе на друштво за осигурање које има дозволу за обављање послова животног осигурања и посреднике и заступнике у осигурању који се баве дјелатношћу посредовања, односно заступања у осигурању при закључивању уговора о животном осигурању и другим осигурањима повезаним са улагањем, са изузетком заступника у осигурању који се баве дјелатношћу заступања у животном осигурању у име и за рачун друштва за осигурање**
- a) Клијент жели да уплаћује веће износе премије осигурања, једнократно или у ратама, које су изнад његове платежне способности те са кратким периодима трајања осигурања;
 - b) Износ премије осигурања не одговара финансијској способности клијента те клијент не може да осигура доказе о поријеклу средстава која су предмет пословног односа;
 - c) Клијент тражи или прихвата неповољне услове осигурања који се не доводе у везу са здрављем или годинама клијента;
 - d) Клијент често врши измјене уговора о осигурању захтијевајући полису осигурања с већом премијом или да са мјесечног плаћања пређе на годишње или једнократно плаћање премија;
 - e) Постоји сумња да су полисе осигурања закључене на лажна имена, односно на имена других лица или да су пријављене лажне адресе;
 - f) Клијент отказује полисе осигурања одмах по стицању услова за пријевремени откуп, посебно када се ради о полиси осигурања с великом премијом;

- g) Клијент пријевремено раскида уговор о осигурању и поред значајног губитка, без увјерљивог објашњења, а посебно када се ради о уговору са високом премијом осигурања;
- h) Клијент врши промјену корисника осигурања непосредно прије истека уговора о осигурању;
- i) Једно лице је уговарач осигурања већег броја уговора о осигурању код различитих друштава за осигурање, а уговори о осигурању склопљени су у кратком временском периоду;
- j) Премија осигурања је плаћена са рачуна из стране банке или друге сличне институције из државе која није држава сједишта правног лица, нити држава пребивалишта или боравишта клијента;
- k) Клијент врши уплате премије осигурања са различитих банака у мањим износима;
- l) Клијент – страни држављанин, долази из државе, односно географског подручја, која не примјењује релевантне ЕУ директиве, држави су наметнуте санкције, ембарго и сличне мјере од стране релевантних међународних организација Уједињених народа, Савјета Европе и др;
- m) Клијент, страни држављанин, захтијева откуп полисе преносом средстава на рачун у банци или другој сличној институцији у страној држави која има недостатке у систему спречавања прања новца и финансирања тероризма;
- n) Клијент захтијева да се надокнада од осигурања, новац који потражује по основу надокнаде у случају отказивања полисе или преплаћени износ премије осигурања исплати трећој страни и/или лицу, трансферише на рачун физичког или правног лица и то у државу која не примјењује строге стандарде у области спречавања прања новца или у којој су на снази строги прописи о повјерљивости и тајности банкарских и пословних података;
- o) Правно лице закључује полисе животног осигурања за запослене, а број запослених је мањи од броја закључених полиса, полисе се издају и на лица која нису запослена у правном лицу;
- p) Правно лице за своје запослене као осигуранике уговара полисе животног осигурања, док је корисник осигурања правно лице, његов власник/стварни власник или члан породице власника/стварног власника правног лица;
- q) Правно лице које је клијент, премију осигурања плаћа у име запослених радника, неубичајено високе премије осигурања или отказују полисе одмах по стицању услова за пријевремени откуп полиса осигурања;
- r) Подаци о стварном власнику правног лица, који су евидентирани у евиденцији надлежних органа или у другим регистрима и евиденцијама стварних власника у страним државама разликују се од података које је обвезник утврдио примјеном прописаних радњи и мјера познавања и праћења клијента, на основу чега се може посумњати у истинитост података уписаних у те регистре/евиденције;
- s) Клијент који склапа уговор о осигурању је лице које има лошу репутацију или чије су незаконите активности из прошлости познате или је клијент лице које се са таквим лицем може довести у везу;

- t) Клијент инсистира на тајности трансакције, тј. да се износ премије осигурања или сума осигурања не пријави упркос чињеницама да је то законска обавеза обвезника;
- u) Клијент молбом и/или подмићивањем покушава да увјери службенике друштва за осигурање да противно Закону заступа његове интересе;
- v) Клијент изузетно слабо познаје садржај, односно битне елементе уговора о осигурању живота, те оставља осјећај незаинтересованости за права која му по основу уговора о осигурању припадају;
- w) Уговор о животном осигурању склапа клијент за којег је осигуравач имао раније упите од стране тужилаштва или МУП-ова, СИПА-е или надзорног органа;
- x) Премију осигурања за клијента плаћа друго лице (платилац) које по захтјеву осигуравача одбија да покаже лични документ за идентификацију приликом уплате премије осигурања;
- y) Захтјев клијента да се корист из уговора о осигурању уплати на рачун правног лица са комплексном организацијом или непознатим власницима, односно менаџерима или на рачун непрофитне организације.